

Jostein Ørum

Østover, På leting etter apostlenes opphav

Verbum 2022. 145 sider.
NOK 349. ISBN 9788254314876.

Knut Kåre Kirkholm,
Fjellhaug Internasjonale Høgskole.
kkirkholm@fjellhaug.no

En reisefortelling til ettertanke

Jostein Ørums lille bok *Østover. På leting etter apostlenes opphav* er en velskrevet og tankevekkende reiseskildring. Den er også dagsaktuell, for områdene Ørum skildrer er i dag i ferd med å tømmes for kristne.

Det nye testamentet forteller oss ganske inngående om kirkens ekspansjon vestover etter pinsedag. Denne fortellingen fortsetter i de mange kildene vi har fra kirken i Vest-Europa. Situasjonen er en ganske annen når det gjelder kirkens ekspansjon øst for Jerusalem. Her er kildene færre og ofte mer legendariske. Ofte er fortellingene overlevert muntlig, like fram til i dag.

Ørums prosjekt er å ta for seg de 12 apostlene og det vi vet om deres reisevirksomhet. Dermed begynner boken på kjent territorium og vi leser om Peter, Andreas, Johannes og Jakob – brødrene. Dette er bokens første del, og da befinner vi oss primært i Antiokia og Lilleasia, men med en liten stikker til Roma.

Det er først i bokens andre del, om de andre apostlene, at vi for alvor beveger oss østover. Veien går gjennom Armenia og bort til elveslettene i Irak. Der følger vi i fotsporene til apostler som Taddeus, Bartolomeus og Thomas. Fortellingen knyttes hele tiden sammen med den nåværende situasjonen til de gamle kirkene i øst, ikke minst den syrisk-talende delen av kristenheten. Svært mange av de syriakiske kristne lever i dag i Sverige, men ennå finnes det enklaver igjen i Irak og Syria. Disse lever under et voldsomt press, men modige ledere og trofaste kristne er der fremdeles og forsøker etter beste evne å tjene Gud.

De siste kapitlene tar oss med i fotsporene til Thomas, hele veien til dagens sørlige India. Der finner man fremdeles store menigheter. De har sine problemer der som her, men historien deres går helt tilbake til aposteltiden.

Ørum beskriver disse kirkene med respekt og omtanke. Trosuttrykkene kan være ganske annerledes og fremmedartede for en europeer, og i sin teologi vektlegger de ikke alltid det samme som vi gjør, men likevel gjenkjenner Ørum hos dem det vi har felles – nemlig troen på Jesus.

Dette er ingen fagbok, selv om Ørums faglighet ikke trenger å betviles. Først og fremst er det en bok til ettertanke, håp og oppbyggelse. Den formidler et nødropskrydd fra kristne søsken under stort press, men også håp om seier midt i nederlaget. Ørum tør å være personlig og deler en mengde oppbyggelige refleksjoner langs veien.

Dette er en bok mange lesere vil ha glede av. Forhåpentligvis tjener den også til å vekke økt nysgjerrighet for en del av kirke- og misjonshistorien som har en lei tendens til å havne i fotnotene når kirkehistorien skrives.